

กิจกรรมหลังบทเรียน บทที่ ๒ วรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาสมัยล้านนา ครั้งที่ ๒

คำสั่ง: ให้นักศึกษาทำเครื่องหมาย X ข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. พระมหากษัตริย์องค์ใดเป็นกษัตริย์สมัยล้านนา

ก. พระเจ้ากาวิละ ข. พระยาทิพย์ช้าง

ค. พญาเม็งราย ง. พระยาจำเมือง

๒. อาณาจักรทริภุญชัย ปัจจุบันอยู่ในจังหวัดใด

ก. เชียงใหม่ ข. ลำปาง

ค. แพร่ **ง. ลำพูน**

๓. สมัยพระเจ้ากือนาได้แนวความคิดการส่งเสริมพระพุทธศาสนา

อย่างไร

ก. ส่งเสริมกุลบุตรให้บรรพชาอุปสมบท

ข. ส่งเสริมให้ประชาชนปฏิบัติตามประเพณีพุทธศาสนา

ค. นิมนต์พระสงฆ์จากสิบสองปันนาเผยแพร่พร้อมสร้าง

วัดพระธาตุดอยสุเทพ

ง. นิมนต์พระสงฆ์จากสุโขทัยเผยแพร่พร้อมสร้างวัด

พระธาตุดอยสุเทพ

๔. พระพุทธศาสนาในสมัยล้านนามีความเจริญรุ่งเรืองสุดขีดในยุคใด

ก. พระเจ้ากือนา พระเจ้ากาวิละ

ข. พระเมืองแก้ว พระเจ้ากือนา

ค. พระเจ้าติโลกราช พญาสามฝั่งแกน

ง. พระเจ้าติโลกราช พระเมืองแก้ว

๕. พระเถระที่มีบทบาทในการรณาคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา

สมัยล้านนา ร่วมกับพระสิริมังคลาจารย์คือใคร

ก. พระยาปริยัติธรรมธาดาและพระรัตนปัญญาเถระ

ข. พระโพธิ์รังษีและพระนพรัตน์

ค. พระรัตนปัญญาเถระและพระโพธิ์รังษี

ง. สมเด็จพระวันรัตน์และพระโพธิ์รังษี

๖. ข้อใดเป็นผลมาจากอิทธิพลของคัมภีร์มั่งคัลลัตถปิณีต่อการศึกษา

ก. นำมาเป็นหลักสูตรนักเรียนเอก

ข. นำมาเป็นหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ค. นำมาเป็นหลักสูตรนักเรียนตรี-โท-เอก

ง. นำมาเป็นหลักสูตรเปรียญธรรม ๔-๕ ประโยค

นำข้อความต่อไปนี้ใช้ตอบคำถามข้อ ๗-๘

การบำเพ็ญทาน ได้แก่ อามิสทาน การให้วัตถุสิ่งของของตนแก่บุคคลที่ควรให้ อาจจะเป็นการให้ในลักษณะสงเคราะห์กัน หรือให้ความช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อน ธรรมทาน การให้ธรรม ได้แก่ การให้วิชาความรู้และการแนะนำสั่งสอนต่างๆ เป็นต้น

๗. ข้อความดังกล่าวตรงกับมงคลใด

ก. ปุชา จ ปุชะนิยานี ข. อตตสมมาปณิธิ จ

ค. อารตี วิรตี ปาปา **ง. ทานญจ**

๘. ข้อความนี้แสดงออกถึงค่านิยมด้านใด

ก. ค่านิยมด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

ข. ค่านิยมทางด้านสังคมความเป็นอยู่

ค. ค่านิยมทางด้านการประกอบอาชีพสุจริต

ง. ค่านิยมการปฏิบัติตามคำสอนในสังคม

๙. จุดเด่นของการรณาคัมภีร์มั่งคัลลัตถปิณีใช้หลักสุตตานุโลม

คำว่า “สุตตานุโลม” หมายถึงอะไร

ก. เป็นความเห็นส่วนตัวของแต่ละคน

ข. เป็นข้อมูลที่ปรากฏในพระไตรปิฎก เช่นกัน คล้อยตามหัวข้อที่ตั้งไว้

ค. เป็นหัวข้อหลักธรรมในพระไตรปิฎกนำมาเป็นบท

อุทเทศ

ง. เป็นคำอธิบายของอาจารย์ช่วยเสริมให้ชัดเจนขึ้น

๑๐. อเสวนา จ พาลานํ ปณฺฑิตานญจ เสวนา ใช้หลักการ

ข้อใดในการอธิบายมงคลสูตร

ก. อจริยวาท ข. อัตโนมัตติ

ค. สุตตานุโลม **ง. สุตตะ**

๑๑. ข้อใดเป็นจุดเด่นของคัมภีร์มั่งคัลลัตถปิณีมากที่สุด

ก. ลักษณะการแต่ง

ข. การใช้เชิงอรรถประกอบ

ค. ลักษณะรูปเล่มกะทัดรัด

ง. การอ้างอิงพระเถระรูปอื่น ๆ

๑๒. ข้อใดเป็นลักษณะการแต่งคัมภีร์มังคลัตถที่ปนี

ก. การรจนาเป็นแบบร้อยแก้ว ผสมด้วยคาถา

ข. การรจนาเป็นแบบร้อยกรองทั้งหมด

ค. การรจนาเป็นแบบร้อยแก้วและร้อยกรอง

ง. การรจนาเป็นแบบร้อยแก้วทั้งหมด

๑๓. ข้อใดไม่ใช่หลักการรจนาที่พระโหราจารย์ ได้ใช้สืบกันมา

ก. อัตโนมัติ

ข. สุตตานุโลม

ค. ัมมสากัจฉา

ง. สุตตะ

๑๔. มงคลข้อที่ ๑๙ อารตี วิรตี ปาปการงดเว้นจากบาป เป็นกลวิธีในการรจนาคัมภีร์รูปแบบใด

ก. กลวิธีการชี้ให้เห็นผลของกรรม

ข. กลวิธีการเปรียบเทียบให้เห็นสิ่งดีหรือสิ่งชั่ว

ค. กลวิธีการชี้แนะแนวคิดห้ามมิให้ทำชั่ว

ง. กลวิธีการส่งเสริมให้ทำสิ่งที่เป็นมงคล

๑๕. เนื้อหาสาระของมงคลสูตรในพระไตรปิฎกที่แตกต่างจากมังคลัตถที่ปนีคือข้อใด

ก. ในพระไตรปิฎกและมังคลัตถที่ปนีมีเนื้อหาไม่แตกต่างกัน

ข. ในพระไตรปิฎกมีเฉพาะพระคาถาเท่านั้น มังคลัตถที่ปนีมีอธิบายเพิ่มเติม

ค. ในพระไตรปิฎกมีการเพิ่มเติมนิทานชาดกมังคลัตถที่ปนีไม่มี

ง. ในมังคลัตถที่ปนีไม่มีการอธิบายเพิ่มเติมในพระไตรปิฎกมีการอธิบายเพิ่มเติม

๑๖. โครงสร้างและการจัดลำดับของเนื้อหา

คัมภีร์มังคลัตถที่ปนีมีลักษณะอย่างไร

ก. ใช้คำง่ายๆ ทำให้คนทั่วไปเข้าใจ

ข. การยกหัวข้อธรรมที่มีในพระไตรปิฎกมาอธิบาย

ค. นำนิทานและนิทานชาดกมาอธิบายประกอบ

ง. ถูกทุกข้อ

๑๗. นิทานเรื่องนางกุลธิดาและนางกาลสิริกษิณีเป็นกลวิธีชี้แนะเกี่ยวกับมงคลข้อใด

ก. การบูชาคนที่ควรบูชา

ข. การทำบุญไว้ในปางก่อน

ค. การไม่คบคนพาล

ง. การงดเว้นจากบาป

๑๘. มังคลัตถที่ปนีแตกต่างจากมงคลที่มีในพระไตรปิฎกอย่างไร

ก. มีการเพิ่มเติมข้อความ

ข. มีการแก้ไขข้อความที่มีในพระไตรปิฎก

ค. มีการวิเคราะห์เนื้อหาสาระ

ง. มีเนื้อหาของคาถาเท่านั้น

๑๙. คัมภีร์มังคลัตถที่ปนีได้อธิบายถึงเรื่องใดประเด็นสำคัญอะไร

ก. การอยู่ร่วมกันของสังคมไทย

ข. การปฏิบัติต่อกันของคนในครอบครัว

ค. การปฏิบัติหน้าที่ของพระสงฆ์และพุทธศาสนิกชน

ง. การศึกษาค้นคว้าเรื่องราวชีวิตที่ปฏิบัติต่อกันและกัน

๒๐. การทำงานไม่มีโทษ ในมังคลัตถที่ปนีได้แบ่งไว้อย่างไร

ก. ทำงานคั่งคั่งทำให้เศรษฐกิจย่ำแย่

ข. ทำงานมีสัจจวาจาในการแก้ปัญหาสังคม

ค. ทำงานแล้วทำให้ตนและผู้อื่นไม่เดือดร้อน

ง. ทำงานตามหน้าที่เป็นผลดีต่อเศรษฐกิจ

๒๑. คัมภีร์มังคลัตถที่ปนีรจนาขึ้นมาจากสาเหตุใด

ก. รจนาขึ้นเพราะต้องการศึกษาค้นคว้าเรื่องราวของชีวิต

ข. รจนาขึ้นเพราะเกิดขึ้นจากศาสนา

ค. รจนาขึ้นเพราะความแตกแยกของสังคม

ง. รจนาขึ้นเพราะหน้าที่บังคับ

๒๒. สังคมเกิดมีปัญหารุนแรงนิสิตคิดว่านำมงคลข้อใดมาประยุกต์ใช้ในข้อขัดแย้งของสังคม

ก. มงคลข้อที่๒(ปณิติตานญจ เสวนา)

ข. มงคลข้อที่๓(ปุชา จ ปุชนะนิยาน)

ค. มงคลข้อที่๔(บุพเพ จ กตปตฺตปญฺญา)

ง. มงคลข้อที่๕(อตฺตสมมาปณฺธิ)

๒๓. วิธีการอธิบายมังคลัตถที่ปนีมีลักษณะอย่างไร

ก. อธิบายโดยการยกบุคคลาธิษฐานมาอ้าง

ข. อธิบายโดยการเปรียบเทียบสิ่งใหม่กับสิ่งเก่า

ค. อธิบายโดยยกนิทานชาดกประกอบ

ง. อธิบายโดยยกพระไตรปิฎกมาอ้าง

๒๔. อเสวนา จ พาลานํ ปณฺธิตานญจ เสวนา จัดเป็นจุดเด่นของมังคลัตถที่ปนี ข้อใด

ก. สุตตะ

ข. สุตตานุโลม

ค. จริยวาท

ง. อัตโนมัติ